

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/15/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6821201564
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6821201564.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov JUDr. Jozefa Zlochu a JUDr. Dušana Ďuriana ako členov senátu, v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: Y. G., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, dieťa matky F. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XX, XXX XX A. N., prechodne bytom K. XX, XXX XX V., zastúpenej JUDr. Janou Ježíkovou, advokátkou so sídlom v Revúcej, Kúpeľná 487/19, a otca V. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XXXX/X, XXX XX V., zastúpeného JUDr. Martinom Kunajom, advokátom so sídlom Nám. Sv. Egídia 95, 058 01 Poprad, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Revúca č.k. 6P/45/2021 zo dňa 13.01.2022, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie v druhom, treťom a šiestom výroku p o t v r d z u j e .
- II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd odvolaním napadnutým rozsudkom zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky (prvý výrok), otcovi uložil povinnosť od 15.10.2021 prispievať na výživu maloletého mesačne sumou 550,-Eur k rukám matky maloletého dieťaťa vždy do konca mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje (druhý výrok), uložil otcovi povinnosť zaplatiť k rukám matky ročné výživné od 15.01.2021 do konca mesiaca január 2022 vo výške 1.596,78Eur do 3 dní od doručenia rozsudku (tretí výrok), upravil styk otca s maloletým dieťaťom na každý nepárny kalendárny týždeň od soboty od 09.00hod. do nedele do 17.00hod., pričom otec si vždy maloletého prevezme a odovzdá späť matke v mieste jej bydliska (štvrtý výrok) s tým, že otec je povinný matke maloletého dieťaťa 24 hodín vopred oznámiť formou SMS správy, či svoje stretnutie s maloletým dieťaťom zrealizuje alebo nie (piaty výrok); o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (šiesty výrok).

1.1 Z dôvodov rozsudku vyplýva, že matka sa návrhom zo dňa 15.10.2021 domáhala úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, ktoré žiadala zveriť do svojej osobnej starostlivosti a navrhla priznať od otca výživné vo výške 400,-Eur mesačne a súčasne navrhla úpravu a rozsah styku otca s maloletým dieťaťom.

1.2 Otec súhlasil so zverením maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky ako aj s navrhovanou úpravou styku, avšak výživné navrhol určiť vo výške 150,-Eur mesačne.

1.3 Okresný súd, vychádzajúc z §24 ods.1, 4, §25 ods.2, §36 ods.1, §62 ods.1, 2, 3, 4, 5, §65 ods.1, 2, §75 ods.1, §76 ods.1 a §77 ods.1 zákona č.36/2005 Z.z. Zákona o rodine (ďalej v texte aj len „Zákon o rodine“ alebo aj „ZR“) konštatoval, že rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti od mesiaca november 2020, kedy matka aj s maloletým dieťaťom opustila spoločnú domácnosť, odsťahovala sa do prenajatého bytu, od tejto doby zabezpečuje starostlivosť o maloletého, pričom otec prispieva na jeho výživu len sumou 100,-Eur. V starostlivosti matky o dieťa neboli zistené žiadne

nedostatky, preto ho súd zveril do jej osobnej starostlivosti a v nadväznosti na to upravil aj vyživovaciu povinnosť otca a jeho styk s maloletým dieťaťom.

1.4 Okresný súd zdôraznil, že pre určenie výšky výživného povinného rodiča (otca) sú vo všeobecnosti rozhodujúce nielen osobné a majetkové pomery, určujúce možnosti a schopnosti povinného rodiča plniť si vyživovaciu povinnosť na strane jednej, ale hlavne odôvodnené výdavky a potreby maloletého dieťaťa na strane druhej, pričom platia aj pravidlá, že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§62 ods.2 ZR), výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov (§62 ods.5 ZR) a pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na reálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného (§75 ods.1 ZR).

1.5 Z tohto hľadiska z vykonaného dokazovania považoval okresný súd za preukázané, že maloletý Y. je dieťaťom s vážnym zdravotným postihnutím, vyžadujúcim celodennú 24-hodinovú starostlivosť, ktorú mu v podstate zabezpečuje iba jeho matka bez akejkoľvek pomoci otca. Bežné náklady na chod domácnosti ako aj zvýšené finančné výdavky na osobnú starostlivosť o dieťa, zdravotnícky materiál a pomôcky, ako aj rehabilitačné pobyty financuje matka iba zo svojho príjmu, pozostávajúceho z opatrovateľského príspevku 608,44Eur, z ďalších peňažných príspevkov cca 55,-Eur a prídavku na dieťa 25,50Eur. Pri v podstate iba symbolickom príspevku zo strany otca maloletého dieťaťa vo forme výživného vo výške 100,-Eur potom matka dieťaťa nie je schopná sama platiť nielen pravidelné výdavky na základné potreby dieťaťa, ale hlavne na zdravotnícke potreby a pomôcky (vozíky, autosedačky, schodolez) a predovšetkým na spolufinancovanie nákladných rehabilitačných pobytov. Všetku svoju aktivitu popri starostlivosti o dieťa preto matka venuje zabezpečovaniu prostriedkov na ich financovanie, čo by nezvládla bez pomoci svojej rodiny, rôznych nadácií, dobročinných organizácií ako aj jednotlivcov a štátu. Pritom je potrebné zdôrazniť, že už len samotná osobná starostlivosť o takého zdravotne ťažko postihnuté dieťa je navyše aj osobitne veľmi psychicky náročná. V ostrom protiklade k činnosti a aktivitám matky sa otec na osobnej starostlivosti o dieťa nijako nepodieľa a na platenie finančných výdavkov nákladnej starostlivosti o dieťa prispieva len sumou 100,-Eur, hoci inou formou na výživu dieťaťa neprispieva a matke nijako nepomáha so starostlivosťou ani so zabezpečovaním potrebných vecí a prostriedkov, nevyhnutných ku starostlivosti o maloleté dieťa. Pritom rôzne jednorazové výdavky na vozíky, sedačky a rôzne iné pomôcky pre dieťa je potrebné v rôznych intervaloch vynakladať opakovane vzhľadom na fyzický rast dieťaťa.

1.6 Svoje príjmy matka dieťaťa zdokumentovala dostatočne, akékoľvek ďalšie dokazovanie v tomto smere považoval okresný súd za nadbytočné - osobitne dokazovať príjmy matky kompletným výpisom z jej účtu, ako to navrhoval otec z dôvodu, že „ho chce vidieť“, nie je nutné, pretože každú skutkovú okolnosť treba preukázať iba v miere potrebnej pre rozhodnutie súdu vo veci; otec netvrdil žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by mohli byť dôvodom pre vykonanie takéhoto dôkazu. Dostatočne boli zdokumentované aj výdavky matky na maloleté dieťa, o ktorých napokon otec sám uviedol, že tieto zodpovedajú skutočnosti a nespochybnil ich.

1.7 Otec dieťaťa svoju nesúčinnosť pri starostlivosti o maloleté dieťa, ako aj výšku navrhovaného výživného, odôvodňuje potrebou starostlivosti o jeho ďalšie maloleté dieťa z predchádzajúceho vzťahu S. Q., nar. XX.XX.XXXX a svojimi možnosťami a schopnosťami.

1.8 Z vykonaného dokazovania pritom vyplýva, že otec starostlivosť o syna S. z hľadiska kvality a kvantity starostlivosti, ktorú je podľa správy diagnostického centra potrebné dieťaťu poskytovať, vykonáva iba zhruba na 50%. Svojmu synovi S. Q. otec zabezpečuje v podstate len základné životné potreby s výdavkami, ktoré možno charakterizovať ako bežné a primerané veku dieťaťa. Miera a úroveň starostlivosti otca v prípade S. Q. nijako neprekračuje bežnú úroveň starostlivosti, ktorú štandardne poskytujú rodičia svojim zdravým deťom. S. Q. má síce diagnostikovanú poruchu pozornosti spojenú s hyperaktivitou (ADHD), ale toto je dnes medzi deťmi bežná diagnóza, ktorá zvýšenú starostlivosť zo strany rodičov v porovnaní so zdravými deťmi v zásade nevyžaduje. Neexistuje teda žiadna objektívna prekážka, ktorá by otcovi bránila zamestnať sa na plný úväzok a naplno využívať svoje možnosti a schopnosti pri dosahovaní primeraného príjmu potrebného na to, aby si otec plnil svoj diel vyživovacej povinnosti aj k maloletému Y.. Jedinou výnimkou je potreba dohľadu nad maloletým S. Q. počas noci a spánku kvôli diagnostikovanej spánkovej epilepsii, čo otcovi bráni zamestnať sa v pracovnom pomere, v ktorom by bolo potrebné vykonávať prácu v noci. Zamestnať sa počas dňa na plný pracovný úväzok však otcovi nebráni nič: otec aj sám uviedol vo svojej výpovedi, že pôvodne mal u svojho súčasného zamestnávateľa uzatvorený pracovný pomer na plný úväzok a aj pri v súčasnosti skrátenom polovičnom úväzku má dni, kedy odpracuje 8 hodín a bežne by zvládol prácu vykonávať v dobe od 06.00- 08.00hod. do 14.00 - 16.00hod. Okolnosť, že otec dieťaťa pracuje v súčasnosti na skrátený úväzok, je len aktuálnou situáciou otca, ktorá však nie je vyjadrením jeho celkových možností a schopností, ktoré mu umožňujú

pracovať na plný úväzok. Preto je v možnostiach a schopnostiach otca dosahovať aj vyšší príjem, ako súčasných 300 - 335,-Eur mesačne pri práci na skrátený úväzok.

1.9 Preto okresný súd pri rozhodovaní vo veci vychádzal zo zásady tzv. potenciality príjmu otca, ktorý, ak by sa zamestnal na plný pracovný úväzok napr. v spoločnosti G. CASSANOVA, s.r.o., dosahoval by čistý mesačný príjem minimálne 717,62Eur (pri lepšie platenej práci aj viac). V tejto súvislosti nemá žiadny význam obrana otca spočívajúca v tom, že okres Revúca patrí medzi okresy s najvyššou mierou nezamestnanosti v rámci Slovenskej republiky, pretože objektívne platí, že aj tu nepracuje iba ten, kto pracovať nechce (a práve takéto osoby potom tvoria vysoké percento nezamestnanosti), a zároveň každý, kto pracovať chce, si primeranú prácu skôr alebo neskôr nájde, o čom svedčí aj neustále dostatočný počet voľných pracovných miest v rôznych pracovných odvetviach.

1.10 Finančná situácia otca je potom taká, že má stabilný príjem - vojenský výsluhový dôchodok vo výške 574,48Eur mesačne, ktorý otcovi plne postačuje na pokrytie jeho zistených základných životných potrieb a výdavkov spolu v sume cca 500,-Eur mesačne, a ešte stále mu zostane nespotrebovaný zvyšok dôchodku.

1.11 Náklady na maloletého S. Q., zvereného do osobnej starostlivosti otca, v plnom rozsahu pokrýva výživné od jeho matky vo výške 100,-Eur mesačne, prídavky na dieťa vyplácané otcovi na Slovensku vo výške 25,50Eur a prídavky na dieťa z Nemecka vo výške 193,50Eur, čo spolu predstavuje 319,-Eur. Táto suma v plnom rozsahu postačuje na pokrytie výdavkov, súvisiacich so starostlivosťou o toto dieťa, vrátane prípadných zvýšených výdavkov na jeho možné doučovanie, ktorého potreba vyvolaná jeho zlým prospechom je možným dôsledkom úrovne a kvality starostlivosti otca o toto dieťa. Po uhradení všetkých výdavkov maloletého S. Q. ešte stále otcovi zostanú nespotrebované finančné prostriedky; sám otec sa vyjadril, že prostriedky z prídavku na dieťa, vyplácaného otcovi z Nemecka, považuje otec za kompenzáciu toho, že u svojho zamestnávateľa nepracuje na plný úväzok.

1.12 Z hľadiska celkových možností a schopností otca plniť si vyživovaciu povinnosť súd prvej inštancie vzal do úvahy aj skutočnosť, že otcovi mali jeho rodičia koncom roka 2020 a začiatkom roka 2021 poskytnúť pôžičku vo výške 3.500,-Eur. Otcovi mala byť poskytnutá posledná časť tejto pôžičky vo februári 2021, v októbri 2021 ju splatil, výška zostatkov na účte otca na konci mesiaca predstavovala 1.491,23Eur, ktorá suma je takmer zhodná s výškou vyplateného poistného plnenia (1.419,18Eur), z čoho vyplýva, že otec dieťaťa na splatenie tejto pôžičky a teda pre vlastné potreby použil aj sumu 2.564,48Eur, predstavujúcu rodinné prídavky z Rakúska, vyplatené otcovi v mesiaci júl 2021, o ktorých tvrdil, že tieto minúť nemôže.

1.13 Z uvedeného je zrejmé, že akékoľvek peňažné prostriedky, získané otcom dieťaťa z pracovného pomeru, sú pre otca prostriedkami, ktoré nepotrebuje k pokrytiu svojich bezprostredných základných životných potrieb ani potrieb S. Q., preto môžu byť použité na plnenie vyživovacej povinnosti k maloletému Y., ktorá má prednosť pred inými výdavkami otca.

1.14 Výška výživného má vyjadrovať nielen aktuálnu situáciu povinného rodiča, ale aj jeho celkové možnosti a schopnosti. Pre porovnanie okresný súd poukázal na rozhodnutie vo veci, vedenej Krajským súdom v Banskej Bystrici pod sp.zn. 11CoP/30/2021.

1.15 Aktuálne má otec celkový príjem 874,48Eur (574,48 + 300) a je v jeho možnostiach a schopnostiach dosiahnuť celkový príjem minimálne vo výške 1.292,10Eur (574,48 + 717,62) a viac. Ak bude otec naplno využívať svoje možnosti a schopnosti vlastnou prácou zabezpečiť si dostatočný príjem napr. v pracovnom pomere u spoločnosti G.CASSANOVA, s.r.o. a bude dosahovať príjem 717,62Eur mesačne, z takéhoto príjmu bude schopný platiť primerané výživné vo výške 550,-Eur mesačne, po zaplatení ktorého mu stále zostane časť disponibilného príjmu aj pre vlastné potreby.

1.16 Na základe zistených osobných a majetkových pomerov otca preto súd po dôkladnom zvážení jeho celkovej situácie, príjmov, výdavkov, možností a schopností, ako aj potrieb maloletého dieťaťa, určil otcovi vyživovaciu povinnosť vo výške 550,-Eur mesačne. Ani takto určená výška výživného nezodpovedá reálnym nákladom maloletého Y. a je v podstate stále iba čiastočným príspevkom otca k ich hradeniu a je zároveň aj vyjadrením skutočnosti, že otec matke dieťaťa nielen s výkonom osobnej starostlivosti o dieťa, ale ani so zabezpečovaním všetkých potrebných záležitostí nijako nepomáha. Preto je dôvodné, aby otec dieťaťa platil vyšší podiel celkových nákladov maloletého dieťaťa.

1.17 Okresný súd vychádzal zo Zákona o rodine, podľa ktorého platí, že prednostne si majú vyživovaciu povinnosť k deťom plniť ich rodičia a až v prípade, ak toho rodičia nie sú schopní, nastupuje vyživovacia povinnosť ostatných príbuzných a pomoc sociálneho systému, dobrovoľníkov a nadácií. Doterajší prístup otca maloletého dieťaťa k plneniu jeho najzákladnejšej rodičovskej povinnosti pritom paradoxne spôsoboval, že stará matka dieťaťa sa podieľala na nákladoch a starostlivosti o maloletého Y. v 2-3 násobnej výške v porovnaní s jeho vlastným otcom. Otcovi navrhované výživné 150,-Eur mesačne by bolo primerané iba za stavu, keby maloletý Y. bolo zdravé dieťa, nevyžadujúce osobitne vysoké výdavky

na zdravotnú starostlivosť. Určené výživné v pomere k celkovým nákladom na dieťa bude stále iba ich zlomkom, keď do určitej miery iba zrealňuje zákonný podiel otca na plnení vyživovacej povinnosti k dieťaťu, ktorú majú obaja rodičia v zásade rovnocennú, odlíšenú len ich možnosťami a schopnosťami. Pri potrebe 24-hodinovej starostlivosti o dieťa akákoľvek možnosť matky maloletého dieťaťa vlastnou prácou zvýšiť si príjem neprichádza reálne do úvahy; uvedené platí o to viac, že otec dieťaťa svojím postojom ku styku s maloletým dieťaťom znemožnil matke aj tento krátky čas, po ktorý by bolo dieťa u otca, využiť aspoň na brigádnickú prácu cez pracovnú agentúru.

1.18 Popri určenej vyživovacej povinnosti otca zvyšok mimoriadnych výdavkov na dieťa aj naďalej bude znášať jeho matka spolu so svojou rodinou a s pomocou kamarátok, dobrovoľníkov, nadácií a štátu. Na financovaní nákladov maloletého dieťaťa sa však v prvom rade musí podieľať jeho vlastný otec, ktorého vyživovacia povinnosť predchádza vyživovaciu povinnosť ostatných príbuzných (starých rodičov) ako aj pomoc úplne cudzích ľudí alebo organizácií, na ktorú sa nemožno stále spoliehať, alebo na pomoc štátu, ktorá tiež má svoje určené limity, čo vyplýva aj z posledného rozhodnutia o nepriznaní finančného príspevku na zakúpenie vozíka pre dieťa v hodnote 1.850,-Eur, ktorá napríklad zodpovedá viac ako trojnásobku ($3,36 \times 550$) týmto rozsudkom mesačne určenej vyživovacej povinnosti otca.

1.19 Výživné v určenej výške je otec povinný platiť od podania návrhu matkou t.j. od 15.10.2021 v zmysle §77 ZR, vždy do konca mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje (§76 ods.1 ZR), a to k rukám matky maloletého dieťaťa.

1.20 V súvislosti s určením výživného od podania návrhu ku dňu rozhodnutia súdu vo veci vznikol otcovi dlh na výživnom od 15.10.2021 do konca mesiaca január 2022. Otec si v tejto dobe plnil vyživovaciu povinnosť iba v rozsahu 100,-Eur mesačne, vznikla mu preto povinnosť zaplatiť zročné výživné spolu vo výške 1.596,78Eur ($450 \times 17/31 = 246,78/ + /450 \times 3 = 1350/$), ktorú súd otcovi uložil zaplatiť v lehote troch dní od doručenia rozsudku, keďže výrok rozsudku o určení výživného je predbežne vykonateľný už jeho dorúčením (§44 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej v texte aj len „C.m.p.“)), t.j. bez ohľadu na prípadne podané odvolanie otca. O určení dlhšej lehoty na zaplatenie výživného otec nepožiadaval a ani súd nezistil žiadny dôvod, aby povinnosť otca zaplatiť zročné výživné bola určená v lehote dlhšej alebo v splátkach. Už s ohľadom na skutočnosť, že otec dieťaťa si svoju vyživovaciu povinnosť dlhodobo neplnil v primeranej výške, musel počítat s tým, že mu vznikne dlh na výživnom vo výške závislej od obdobia, po ktoré si svoju vyživovaciu povinnosť neplnil riadne a tomu prispôbiť svoje výdavky a vytvoriť si dostatočnú rezervu už pred rozhodnutím súdu. Na skutočnosť, že vyživovacia povinnosť otca k dieťaťu bude rozsudkom vo veci určená vo výške predstavujúcej násobky sumy navrhovanej otcom, bol otec dieťaťa napokon upozornený súdom už na prvom pojednávaní. Určenie dlhšej ako zákonom stanovenej lehoty na plnenie nie je ani v záujme maloletého dieťaťa za skutkového stavu, keď si otec dieťaťa dlhodobo plnil svoju vyživovaciu povinnosť iba symbolicky v rozsahu, ktorý ani zďaleka nezodpovedal mimoriadne vysokým výdavkom maloletého dieťaťa, ktorých financovanie v celom rozsahu zostalo ležať na pleciah matky a to všetko za situácie, kedy otec matke dieťaťa so starostlivosťou nijako inak vôbec nepomáhal.

1.21 Ohľadom úpravy styku okresný súd rozhodol na základe zhodných návrhov účastníkov konania tak, že otec je oprávnený stykať sa s maloletým dieťaťom každý nepárny kalendárny týždeň od soboty od 09.00hod. do nedele do 17.00hod., pričom otec si vždy maloleté dieťa prevezme a odovzdá späť matke v mieste bydliska matky maloletého dieťaťa, pri súčasnom uložení povinnosti otcovi maloletého dieťaťa 24 hodín vopred oznámiť matke maloletého dieťaťa formou SMS správy, či svoje stretnutie s maloletým dieťaťom zrealizuje alebo nie. Žiadne iné práva alebo povinnosti rodičov účastníci konania upraviť rozsudkom súdu nenavrhovali.

1.22 O trovách konania rozhodol okresný súd podľa §52 C.m.p., podľa ktorého žiadny z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Skutočnosť, odôvodňujúce výnimočné priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov konania, v konaní neboli preukázané (§55 C.m.p.).

2. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec, a to do výrokov ohľadom určenia výživného, teda do výroku II. a III. z dôvodov, že okresný súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.1 Navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil a uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého Y. mesačne sumou 250,-Eur vždy do konca mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje k rukám matky a súčasne, aby zrušil tretí výrok napádaného rozsudku a nepriznal žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania, eventuálne, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil. Poukázal na tú skutočnosť, že ním navrhované výživné je totožné s výživným, ktoré navrhoval kolízny opatrovník v rámci svojej správy zo dňa 19.11.2021, ktorá je založená v spise.

2.2 Poukázal na to, že konajúci súd prvej inštancie prakticky nezaujímalo, aké dôkazy otec predkladá a navrhuje ešte vykonať, mal zásadne odlišný prístup vo vzťahu k tvrdeniam a návrhom matky a otca, a to v zásadný neprospech otca maloletého Y.. Konajúci súd má rozhodovať nezávisle a nestranne a hlavne bez preferovania akéhokoľvek účastníka konania.

2.3 V plnom rozsahu zotrval na všetkých svojich vyjadreniach pred súdom prvej inštancie. Napádaný rozsudok považuje za nezákonný a arbitrárny. Je názoru, že reálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca maloletého dieťaťa neumožňujú uhrádzať výživné v tak vysokej sume, ktorú určil súd napádaným rozhodnutím. Priemerný príjem otca maloletého Y. je bez rodinných prídavkov cca 870,-Eur mesačne, čo bolo v rámci vykonaného dokazovania nepochybne verifikované. Konajúci súd sa v napádanom rozhodnutí prakticky vôbec nevysporiadal s reálnym stavom a objektívnou možnosťou uhrádzať výživné otcom. Samotné konštatovanie súdu o možnosti uhrádzať tak vysoké či už bežné alebo zameškané výživné považuje zo strany súdu za plne arbitrárne. Konajúci súd musí zohľadniť všetky podstatné okolnosti pre určenie výživného, čo sa v prejednávanej veci nestalo. Úhrada bežného výživného je pre otca maloletého dieťaťa likvidačná.

2.4 Poukázal na zásadnú skutočnosť, že on má ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči svojmu maloletému synovi S. Q., pochádzajúcemu z manželstva otca s H. G., ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu Revúca č.k. 5C/49/2009 zo dňa 07.01.2011 rozvedené a ohľadom maloletého S. Q. bola schválená rodičovská dohoda o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti otca a o záväzku matky prispievať na jeho výživu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa zákona č.601/2003 Z.z. o životnom minime vždy do 25.dňa v mesiaci vopred k rukám otca, počnúc dňom právoplatnosti výroku o rozvode manželstva. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa otec rovnako sám a bez pomoci matky maloletého S., ktorá pracuje v Nemeckej spolkovej republike, stará o svojho ďalšieho syna. Maloletý S. Q. má diagnostikovanú poruchu pozornosti, spojenú s hyperaktivitou, tzv. ADHD. Okrem toho má diagnostikovanú aj epilepsiu, o čom predložil lekárske správy. Vzhľadom na tieto ochorenia maloletý S. nemôže byť sám bez dozoru, tak ako to nedôvodne prezentuje súd prvej inštancie, preto je nevyhnutné, aby bol pod dohľadom otca, a to v čase po vyučovaní a najmä vo večerných hodinách. Starostlivosť o maloletého S. si nepochybne vyžaduje trpezlivosť a zvýšený dozor. Tvrdenia konajúceho súdu o tom, že ADHD je dnes bežná diagnóza, ktorá zvýšenú pozornosť zo strany rodičov v porovnaní so zdravými deťmi v zásade nevyžaduje, považuje opätovne otec za účelové, nepravdivé a v rozpore s odbornou literatúrou s tým, že v dôsledku existencie ADHD je potrebné sa dieťaťu nepochybne oveľa viac venovať a vykonávať dozor, o to viac aj s poukazom na diagnostikovanú epilepsiu.

2.5 Konajúci súd na jednej strane cituje zo správy Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a konštatuje, že je potrebné sa dieťaťu venovať a naproti tomu na druhej strane protichodne konštatuje, že zvýšená starostlivosť, ktorá nepochybne zahŕňa aj venovanie sa dieťaťu, sa nevyžaduje v porovnaní so zdravými deťmi. Za daných okolností je potrebné empaticky posúdiť aj situáciu otca ako osoby, ktorá sa taktiež sama stará o svoje dieťa so zdravotným postihnutím.

2.6 Konajúci súd v napádanom rozhodnutí uviedol, že v okrese Revúca nepracuje iba ten, kto nechce. Otcovi nie je známe, prečo súd nepriamo poukazuje na to, ako keby otec maloletého nechcel pracovať; práve naopak, otec maloletého má záujem pracovať; je nevyhnutné zhodnotiť situáciu otca s poukazom na starostlivosť o maloletého S. Q. so zdravotným postihnutím, ktorý aj v rámci školského vyučovania má osobnú asistentku, čo absolútne neguje tvrdenia súdu a naopak, odôvodňuje potrebu zvýšenej starostlivosti. Za daných okolností je teda aj otec rovnako osobou, ktorá má zverené dieťa so zdravotným postihnutím do osobnej starostlivosti, ktoré musí byť pod riadnym dohľadom. Zároveň otec nechce, aby sa o jeho syna starali jeho rodičia, t.j. starí rodičia, a to vzhľadom na ich pokročilý vek. Nie je pravda, že možnosti otca sú za daných okolností diametrálne odlišné. Priznal, že zdravotné postihnutie S. vo vzťahu k Y. je ťažšie, ale aj starostlivosť o S. si nepochybne vyžaduje permanentný, resp. takmer permanentný dohľad.

2.7 Za účelové považuje aj tvrdenie okresného súdu ohľadom možnosti získania inej práce, na ktorú poukazuje. Konajúci súd už v rámci rozhodnutia opomenul uviesť, že na pozíciu referent nákupu v spoločnosti MOSS.SK, s.r.o., na ktorú v rozsudku poukazuje, sú okrem iného stanovené aj podmienky, ktoré musí uchádzač spĺňať, a to napríklad plynulá znalosť anglického jazyka a práca s uvedeným softwarom na úrovni expert, čo otec objektívne nespĺňa.

2.8 Rovnako, pokiaľ ide o ponuku práce v spoločnosti G.CASSANOVA, s.r.o., tak samotný súd v rozsudku konštatuje, že koniec pracovnej doby môže byť posunutý v závislosti od doby trvania rozvozov, čo u otca je nemysliteľné vzhľadom na zverenie maloletého S. do osobnej starostlivosti otca, o ktorého sa sám stará a musí byť po vyučovaní pod jeho dozorom a dohľadom.

2.9 Odôvodnenie v rozsudku ohľadom určenia tak vysokej vyživovacej povinnosti pre otca je absolútne neudržateľné.

2.10 Zdôraznil, že je poberateľom výsluhového dôchodku vo výške 574,48 Eur mesačne; je zamestnaný v spoločnosti MOSS.SK, s.r.o., so sídlom M. R. Štefánika 297/11, Revúca, IČO: 36 629 464 s priemernou čistou mesačnou mzdou cca 300,-Eur, čo vyplýva z predložených výplatných pásov; jeho celkový priemerný čistý mesačný príjem na základe ním predložených dôkazov bez prídavkov na maloletého S. Q. je cca 874,-Eur mesačne; ďalším jeho eventuálnym príjmom sú prídavky z Nemeckej spolkovéj republiky, ktoré sú mu zasielané výlučne za účelom zabezpečenia potrieb pre maloletého S. Q.. Nie je mu zrejmé, na základe akých právne významných skutočností konajúci súd určil výšku vyživovacej povinnosti v sume 550,-Eur, ktorá je pre otca likvidačná..

2.11 Zopakoval svoje oprávnené výdavky, spočívajúce v platbách, uhrádzaných cez SIPO mesačne vo výškach za rozhlas a televízia 4,64 Eur, Stavebné bytové družstvo - zálohy na byt 242,68 Eur, Slovakia Energy 30,-Eur, spolu 277,32 Eur. Ďalšie niektoré oprávnené mesačné výdavky otca predstavujú napr. internet 17,39 Eur, paušál mobilný operátor 21,-Eur, úhrada poistenia 49,-Eur, dôchodkové poistenie 15,-Eur, strava 250,-Eur, pohonné hmoty 50,-Eur, ošatenie 50,-Eur, drogéria 30,-Eur, výdavky pre S. Q.: strava - jedáleň 25,-Eur, strojček na zuby 40,-Eur, voľnočasové aktivity 20,-Eur, kredit uhrádzaný mobilnému operátorovi 15,-Eur; výdavky spolu predstavujú 582,39 Eur. Vyjadril pochybnosť, z čoho by reálne mohol uhrádzať výšku stanoveného výživného pre maloletého Y..

2.12 Poukázal na to, že dňa 21.01.2021 sa rozhodli na podnet matky uzatvoriť rodičovskú dohodu, spísanú právnu zástupkyňou matky, a to s ohľadom na zdravotný stav a potreby svojich synov; dohodli sa, že otec bude prispievať na maloletého Y. 80,-Eur mesačne a súčasne mu bude platiť aj životné poistenie v sume 23,-Eur mesačne. Napriek podpisu tejto dohody obidvomi rodičmi matka následne požiadala súd o určenie výživného vo výške 400,-Eur, hoci od uzavretia tejto dohody sa možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca zásadným spôsobom nezmenili.

2.13 V reakcii na odkaz okresného súdu na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp.zn. 11CoP/30/2021 poukázal otec na inú situáciu a úplne iné okolnosti na strane otca oproti tam prejednávanej veci s tým, že tento rozsudok je principiálne na ich prípad prakticky nepoužiteľný.

2.14 Za nepravdivé tvrdenie súdu považoval aj, že otec z hľadiska kvality a kvantity starostlivosť o svojho syna S. vykonáva iba zhruba na 50% a vyjadril nepochopenie nad tým, na základe čoho súd k predmetnej nepravdivej kvantifikácii dospel. Konajúci súd by sa mal v rámci odôvodnenia zdržať akýchkoľvek negatívnych a neobjektívnych postojov voči ktorejkoľvek strane konania.

2.15 Poukázal na to, že na pojednávaní konanom dňa 25.10.2021 uložil okresný súd matke zabezpečiť výpis z účtu matky za posledný polrok a všetky faktúry o nákladoch za celý rok 2021. Matka nepredložila výpisy z účtov tak ako otec, ale len výňatky z účtov, ktoré nemožno považovať za riadne a úplné, a teda nebola objektivizovaná skutočnosť, z akých konkrétnych zdrojov mali byť predmetné sumy, na ktoré matka poukazovala uhrádzané, resp. do akej miery (napr. zdravotná poisťovňa, zbierka, dar, úrad práce, súkromné prostriedky a pod.). V tomto smere navrhol vykonať dokazovanie minimálne predložením riadnych výpisov z účtu, a to dňa 04.01.2022 za obdobie od augusta 2020 do dňa podania návrhu na vykonanie dokazovania. Na jednej strane je v záujme otca, aby boli zabezpečené potreby syna, čo však nevyklučuje verifikáciu matkou deklarovanych nákladov a nevyhnutnosť alebo možnosť ich vynakladania. Za nepravdivé potom považoval konštatovanie okresného súdu v dôvodoch rozsudku, že „otec chce vidieť účet“, ale práve naopak, v rámci svojho podania dňa 04.01.2022 otec presne špecifikoval dôvod návrhu na vykonanie dokazovania. Návrhu matky na predloženie účtu otca okresný súd prakticky bezodkladne vyhovel a písomne vyzval otca na predloženie výpisu z účtu a naopak, s takýmto návrhom otca sa už nezaoberal a nevysporiadal akýmkoľvek spôsobom a následne vyhlásil dokazovanie za skončené. Konajúci súd bol povinný minimálne samostatne rozhodnúť o návrhu na vykonanie dokazovania, čo sa však preukázateľne nestalo.

2.16 Otec zdôraznil, že aj kolízny opatrovník navrhol určiť výživné vo výške 250,-Eur mesačne, čo je suma o polovicu nižšia oproti sume výživného, určeného napádaným rozhodnutím súdu prvej inštancie, čo len opätovne preukazuje, že suma výživného, stanoveného súdom prvej inštancie, je neprimeraná a rozhodnutie okresného súdu je nezákonné, pretože aj kolízny opatrovník musel v rámci správy vychádzať z oprávnených výdavkov a schopností, možností a majetkových pomerov otca.

2.17 Poukázal na to, že častokrát existujú situácie aj pri iných rodičoch detí so zdravotným postihnutím, kde rodičia majú množstvo vysoko nákladných možností absolvovania nevyhnutných,

menej nevyhnutných, resp. iných rehabilitačných pobytov, avšak takáto okolnosť v žiadnom prípade nemôže odôvodňovať stav, v ktorom je jeden z rodičov prakticky finančne zruinovaný nad rámec svojich objektívnych možností. Je nepochybné, že existuje početne množstvo rodín v Slovenskej republike, ktoré si reálne nemôžu dovoliť uhrádzať také vysoké výživné a to v obdobných situáciách a okolnostiach, v akej sa nachádza aj otec maloletého Tobiasa. Za nemysliteľné považuje, aby v dôsledku toho, že nežije s matkou v spoločnej domácnosti, bol sankcionovaný likvidačným výživným.

2.18 Poukázal na proces dokazovania v rámci súdneho konania, ktorý má tri štádiá, a to obstaranie dôkazu, jeho vykonanie a zhodnotenie. Na základe ustanovenia článku 10 ods.1 C.m.p. dôkazy a tvrdenia účastníkov konania hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon. Z konštantnej judikatúry je zrejmé, že zásada voľného hodnotenia dôkazov má určité limity, hodnotenie dôkazov neznamená ľubovôľu zo strany konajúceho súdu. V zmysle konštantnej judikatúry nestačí v rozhodnutí uviesť iba to, aké dôkazy boli vykonané, ale musí byť uvedené aj objektívne hodnotenie týchto dôkazov, pričom súd musí zdôvodniť, ktoré skutočnosti má dokazovaním jednoznačne preukázané, resp. do akej miery bola určitá skutočnosť preukázaná. Absencia takéhoto postupu spôsobuje, že napádané rozhodnutie je v plnej miere nepreskúmateľným, čo je dôvodom na zrušenie rozhodnutia druhostupňovým odvolacím orgánom. Vzhľadom na tieto skutočnosti považoval hodnotenie dôkazu zo strany okresného súdu za arbitrárne a účelové.

2.19 Otec vyjadril názor, že účelom určenia vyživovacej povinnosti nemôže byť finančná likvidácia otca pre nedostatok jeho finančných prostriedkov, ako to urobil vo svojom rozhodnutí súd prvej inštancie, ktoré považuje za nezákonné a arbitrárne.

2.20 Nie je cieľom otca akýmkoľvek spôsobom sa vyhýbať zodpovednosti a plneniu si vyživovacej povinnosti, ale práve naopak, plniť si vyživovaciu povinnosť riadne a včas avšak vo výške, ktorá objektívne zohľadňuje jeho reálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Práve v dôsledku stanovenia výživného v likvidačnej výške bol otec preukázateľne nútený požičať si finančné prostriedky od svojich rodičov, pretože takouto sumou ani len nedisponoval; na pomoc rodičov sa otec v žiadnom prípade nemôže spoliehať trvalo a byť na ňu odkázaný; takýto nezákonný stav v dôsledku likvidačného výživného môže v konečnom dôsledku vyvolať voči otcovi v budúcnosti exekúciu.

3. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca vyjadril súhlas s rozsudkom okresného súdu, ktorý považuje za spravodlivý. Priznal, že vo svojej správe zo dňa 19.11.2021 navrhol zaviazat' otca maloletého dieťaťa platením výživného vo výške 250,-Eur mesačne, avšak po dôkladne vykonanom dokazovaní súdom prvej inštancie zmenil svoj názor a v plnej miere sa zhodol s určeným výživným v uvedenom rozsudku. Matka maloletého Y. na pojednávaní veľmi detailne vyčíslila výdavky, spojené so starostlivosťou o maloletého, ktoré sú veľmi vysoké a nie je v jej schopnostiach uhrádzať ich, pokiaľ jej v tom zvýšeným výživným nepomôže otec maloletého.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca poukázala na to, že hoci otec vzhliadol v rozhodnutí okresného súdu takmer všetky odvolacie dôvody v zmysle §365 ods.1 C.s.p., ona má iný názor. K jednotlivým odvolacím dôvodom uviedla:

- odvolací dôvod v zmysle §365 ods.1 písm. b) C.s.p., podľa ktorého súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, otec nijako bližšie nezdôvodnil a neuviedol, aké procesné právo mu nebolo umožnené uplatniť, pričom okolnosť, že súd nevykoná navrhnutý dôkaz, nie je nemožnosťou jeho procesného uplatnenia

- odvolací dôvod v zmysle §365 ods.1 písm. d) C.s.p., podľa ktorého konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, otec nepomenoval a nepoukázal na žiadnu vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a to ani v podanom odvolaní a ani v konaní s výnimkou, že žiadal od matky dieťaťa predložiť výpisy z jej účtu za účelom verifikácie jej príjmov a výdavkov, ale zároveň nespochybnil a nepoprel žiaden z jej výdavkov, nespochybnil výšku jej príjmov, tieto žiadnym spôsobom nerozporoval a je zrejmé, že chcel matku len kontrolovať, ako to robil počas spolužitia.

- odvolací dôvod podľa §365 ods.1 písm. e) C.s.p., podľa ktorého súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, otec zdôvodňoval tým, že súd neverifikoval príjmy matky a zároveň opomenul kumulatívne splnenie podmienky, že sa jedná o dôkaz, ktorý je potrebný na preukázanie rozhodujúcich okolností, ktorými však určite nepopreté a nespochybnené výdavky a príjmy nie sú; navyše otec je tou osobou, voči ktorej návrh smeroval a teda pre rozhodnutie o jeho povinnosti prispievať na výživu dieťaťa je rozhodným dôkazom jeho príjem a výdavky a jeho schopnosti a možnosti, a nie nespochybnená a preukázaná 24-hodinová starostlivosť

matky o dieťa. Otec, ktorý si vyživovaciu povinnosť neplnil riadne, je tou osobou, ktorá nerealizuje a nerealizovala riadne ani svoje práva a nesaturuje potreby dieťaťa po kontakte s otcom a jeho nevlastným bratom, na ktorého bolo maloleté dieťa zvyknuté a ktorému otec kontakt s matkou maloletého dieťaťa a maloletým zakázal.

- odvolací dôvod podľa §365 ods.1 písm. f) C.s.p., podľa ktorého súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam nie je daný, pretože vecne, právne a skutkovo riadne, jasne a logicky odôvodnená výroková časť rozhodnutia, ktorá má oporu v odôvodnení, sa vyporiadava najmä s výpoveďou otca maloletého dieťaťa, ktorá je v podanom odvolaní opomínaná, pretože vyjadrenia otca na súde dali odpoveď na všetky otázky, umelo vyvolávané odvolaním, najmä vo vzťahu ku spôsobu, kvalite a kvantite osobnej starostlivosti otca o maloletého S. Q. G.

- odvolací dôvod podľa §365 ods.1 písm. h) C.s.p., podľa ktorého rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci neobstojí, pretože nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu; nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na skutkový stav ju nesprávne aplikoval. Nič z uvedeného okresnému súdu odvolaním nie je vytýkané, okresný súd právnu normu správne aplikoval, jej aplikáciu odôvodnil a vysvetlil.

4.1 Podľa názoru matky nie je daný žiaden z odvolacích dôvodov.

4.2 Matka sa s odvolaním otca maloletého dieťaťa nestotožňuje a považuje ho za ďalší z množstva krokov, ktorým otec odmieta plniť svoje rodičovské povinnosti. Podané odvolanie neobsahuje žiadnu okolnosť, ktorú by otec a jeho právny zástupca neuviedli na pojednávaniach alebo v písomných vyjadreniach, s ktorými by sa okresný súd podrobne a riadne nevysporiadal v napadnutom rozsudku a ku ktorým by matka už skôr nezaujala stanovisko. Z obsahu celého podaného odvolania je zrejماً jedna skutočnosť, že otec ani raz nespomenul potreby maloletého dieťaťa, pre ktoré sa určuje výživné, a zameral sa výlučne na seba, svoje obmedzenia a na starostlivosť o maloletého S. Q.. Nezaujúmajú ho potreby maloletého Y., ani jednou vetou sa nezaoberal jeho zdravotným stavom. V tomto smere poukázala v celom rozsahu na všetky svoje vyjadrenia s tým, že rozhodnutie okresného súdu považuje za zákonné, spravodlivé a rešpektujúce záujmy maloletého dieťaťa, ktorého práva a povinnosti súd pri nezhode rodičov chráni.

4.3 Podľa matky otec predovšetkým zdôrazňuje, že okresný súd nezohľadnil jeho dve vyživovacie povinnosti, a to aj k maloletému S. Q. G., ktorý je zdravotne postihnutým dieťaťom a vyžaduje si dohľad a otec v dôsledku starostlivosti o toto dieťa nemôže byť zamestnaný na trvalý pracovný pomer s 8-hodinovým pracovným časom a zároveň, že súdom určená výška výživného nezodpovedá návrhu kolízneho opatrovníka a je pre otca likvidačná.

4.4 Otec opomenul, že v čase, keď boli maloletí Y. a S. menší a žil ešte aj maloletý N., otec pracoval v zahraničí a matka maloletého Y. sa celodenne starala o 3 deti, z toho jedno úplne ležiace, druhé zdravotne ťažko postihnuté, nechodiace a tretí maloletý S., ktorému bola diagnostikovaná epilepsia a ADHD. Matka pozná potreby maloletého S., pretože sa o neho starala 11 rokov. Okresný súd vzal do úvahy zdravotný stav maloletého S. Q., ktorý je kompenzovaný, nemá záchvaty, vyžaduje starostlivosť a pozornosť najmä počas spánku, ako to vyplýva zo správy o zdravotnom stave, predloženej otcom, ktorú súd prvej inštancie zohľadnil a vysvetlil v bode 6, 11, 14 a nasl. odôvodnenia rozsudku.

4.5 Otec v podanom odvolaní zdôrazňuje, že maloletý S. je zdravotne postihnuté dieťa. Túto okolnosť matka poprela a vyjadrila sa k nej aj písomne, ale otec to pravdepodobne prehliadol a pokiaľ to opakovane tvrdí, preukazuje tým len skutočnosť, že naozaj nevie, aký je zdravotný stav jeho dieťaťa a keď to potrebuje, ho využíva.

4.6 V tejto súvislosti podrobne definovala osoby so zdravotným postihnutím ako aj typy zdravotného postihnutia. Osoba so zdravotným postihnutím je osoba dlhodobou telesne alebo duševne znevýhodnená, pričom ťažké zdravotné postihnutie je postihnutie s obmedzením telesných a zmyslových alebo duševných schopností minimálne 50%. Rozsah nedostatku telesných, duševných alebo zmyslových schopností určuje tzv. miera funkčnej poruchy, ktorá sa priraďuje každému ochoreniu individuálne a vyjadruje sa v percentách. V prípade viacerých ochorení rozhoduje ochorenie s najväčším vplyvom na zdravie človeka. Typy zdravotného postihnutia sú telesné postihnutie, t.j. postihnutie pohybových orgánov, trpia ním ľudia so zníženou pohyblivosťou, zrakové postihnutie - trvalé poruchy zraku (nevidiaci, slabozraké, čiastočne nevidiace osoby s poruchami bipolárneho videnia), sluchové postihnutie - poruchy sluchu (čiastočne alebo úplne nepočujúci), chronické choroby a postihnutia - nevyliciteľné ochorenia typu cukrovka, celiakia, hemofília, skleróza multiplex a pod., mentálne postihnutie - trvalo znížené rozumové schopnosti, spôsobujúce zhoršenú výmenu informácií s okolím, problémy so samoobslužnými

činnosťami, príp. určitými situáciami v spoločnosti, psychické postihnutie - nevyliciteľné psychické ochorenia, postihujúce citovú stránku, prežívanie, správanie, pričom intelekt postihnutých ostáva nepoškodený, kombinované zdravotné postihnutia - viaceré druhy postihnutia naraz. Maloletý S. nezapadá do žiadnej z kategórií, takže nie je osobou zdravotne postihnutou a jeho porovnanie s maloletým Y. neprichádza do úvahy.

4.7 Tvrdenie otca, že maloletý S. Q. je zdravotne postihnutý, otec dlhodobo popieral, diagnózu ADHD neuznával a rovnako jeho rodina stavali matku do pozície, že robí z S. Q. chorého. Otec odmietal chodiť s S. ku akémukoľvek špecialistovi, či už psychológovi alebo špeciálnemu pedagógovi, asistenta v škole mu vyžiadala a zariadila matka maloletého ešte v čase, keď s otcom spolu žili, hoci otec s tým nesúhlasil; so synom sa neučil, nekontroloval ho, nevedel, aké má známky a čo všetko vyviedol, všetky problémy riešila len matka a preto sa v tejto súvislosti matka maloletého dieťaťa stotožnila s vyjadrením súdu, že pokiaľ S. prepadá a bude potrebovať doučovania, ako to uviedol otec, je vizitkou starostlivosti otca, že sa mu skutočne nevenuje. Otec o S. diagnóze nemôže vedieť podstatné okolnosti, keď na preukázanie stavu dieťaťa predložil diagnostickú správu z roku 2016. Lekárska správa nie je smerodajnou pre diagnostiku ADHD. Pre potreby v škole je potrebná správa špeciálneho pedagóga, psychológa, zároveň predložená lekárska správa, tiež udáva zlepšenie, keďže je S. 2,5 roka bez záchvatov a vysadili mu lieky. Z tohto by sa otec mal tešiť, a nie používať S. diagnózu ako dôvod, prečo sa nestarať o svoje druhé dieťa podľa skutočných schopností a možností a potrieb dieťaťa.

4.8 Matka popiera, že by otec zabezpečoval celé poobedia starostlivosť o S., ktorého vídava túlať sa po meste Revúca s mobilom v ruke a hlasno pustenou hudbou a otec je neustále v práci. Pokiaľ otec maloletého dieťaťa nemôže pracovať riadne, pretože zdravotný stav maloletého S. si vyžaduje jeho dozor a dohľad, je nevyhnutné, aby sa na kompenzáciu tohto obmedzenia podieľala matka maloletého S..

4.9 Matka nesúhlasí, že by rozhodnutie súdu bolo arbitrálne. Z bodu 14 odôvodnenia rozhodnutia jednoznačne vyplýva, akými úvahami sa súd spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, tieto sú subsumované pod ustanovenia Zákona o rodine; súd podrobne vysvetlil, z ktorých tvrdení otca vychádzal a dokonca otcovi našiel zamestnanie, ktoré zodpovedá všetkým požiadavkám otca, dokonca aj tým, ktoré otec uvádzal, ale ktoré v podstate nie sú reálne dôvodné - dohľad nad S. popoludní. Otec absolútne nekriticky rieši dohľad nad S. a nezaoberá sa 24-hodinovou starostlivosťou matky o maloletého Y..

4.10 Pokiaľ otec pochopil z odôvodnenia rozhodnutia, že súd mu naznačil, že nepracuje, len kto nechce, nemohol čítať rozhodnutie v kontexte s vykonaným dokazovaním, pretože toto vyjadrenie zaznelo aj na súde v kontexte s mierou nezamestnanosti v okrese Revúca, na ktorú otec poukazoval neustále, že chce ale nemôže si nájsť prácu, ktoré tvrdenie súd vlastnou činnosťou vyvrátil.

4.11 Matka vyjadrila súhlas s konštatovaním súdu, že jednoznačne je v možnostiach otca prispievať sumou 550,-Eur na výživu a výchovu maloletého Y., keďže otec žiadnym iným spôsobom so starostlivosťou o syna nepomáha. Otec nikdy neprejavil záujem, aby sa postaral o maloletého Y. dlhšie obdobie, aby si aj matka oddýchla. Jeho nezáujem sa prejavuje aj v tom, že sa o neho nevie riadne postarať, nepozná potreby dieťaťa a ani ich s matkou nekonzultuje. Otec neplnil ani pôvodnú dohodu, čo sa týkalo úpravy styku a matke nepomohol. Otec sa nikdy nezaujímal, odkiaľ má matka peniaze na rehabilitácie a aj v tomto odvolaní naznačuje, že je potrebné sa zamyslieť, do akej miery sú potrebné. Otec pracuje na polovičný úväzok a môže absolvovať rehabilitácie a zdravotné pobyty s Y. a vziať aj maloletého S., ktorému by to tiež pomohlo.

4.12 Záujem otca o oboznámenie sa s pohybmi na účtoch matky je len prejav šikany, aby vedel, koľko akých donorov má jeho dieťa. Suma súdom určeného výživného je len na pokrytie bežných potrieb dieťaťa, nie na zvýšenú zdravotnú starostlivosť o dieťa a jeho rôzne zdravotné pomôcky, vo vzťahu ku ktorým bude matka aj naďalej po nociach, keď dieťa spí, venovať pozornosť vyhľadávaniu finančných prostriedkov pre dieťa z oblasti tretieho sektora a štátu. Je to činnosť, ktorá je starostlivosťou o dieťa a ktorú by mal druhý rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, kompenzovať financiami.

4.13 Okresný súd sa dôsledne zaoberal potrebami oprávneného dieťaťa, ako aj možnosťami a schopnosťami otca a matky. Závery, ku ktorým dospel logickými úvahami, ktoré sa dajú vyabstrahovať z odôvodnenia rozhodnutia, sa premietli do spravodlivého rozhodnutia, ktoré chráni záujem dieťaťa a ktoré by mal otec rešpektovať. Z obsahu vyjadrení otca na pojednávaní je zrejmé, že bol ochotný prispievať na výživu syna sumou 150,-Eur, t.j. rovnakú sumu, akú platí matka maloletého S. na v porovnaní s Y. zdravé dieťa. Q. má nekritický postoj k svojim povinnostiam a plneniu svojich rodičovských práv, ktoré rozdeľuje medzi dve deti, ktorým ani neumožňuje stretávať sa.

4.14 Matka sa vždy s otcom chcela dohodnúť, a to aj v čase, keď nevedela, aký je jeho skutočný príjem a príjem na maloletého S., keď nevedela, že otec si ponechal prostriedky určené pre ich syna, že si nechal poisťku vyplatenú ich mŕtvemu dieťaťu a že v podstate opakovane klamal a zavádzal ju,

a to aj v čase, kedy otcovi navrhla uzavretie rodičovskej dohody po smrti maloletého N., keď otec odmietol platiť 160,-Eur na maloletého Y. a podieľať sa na ďalších výdavkoch a nezaujímal ho, odkiaľ matka prostriedky na liečenie a rehabilitácie dieťaťa zoženie. Z uvedených dôvodov navrhla odvolaciemu súdu rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne a právne správne v celom rozsahu potvrdiť, pretože odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie obsahuje všetky zákonné náležitosti, súd v ňom rozsiahol a jasne opísal stanoviská a argumenty oboch rodičov, prezentované v konaní, jasne opísal úvahy, ktorými sa spravoval, ako dospel k svojmu rozhodnutiu. Okolnosť, že výsledok nie je zhodný s otcovou predstavou, neznamená, že rozhodnutie je nesprávne, nezákonné a nespravodlivé, ako uvádza v podanom odvolaní.

4.15 Matka si uplatnila náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia v plnom rozsahu, pretože odvolanie otca je len účelovým odďaľovaním rozhodnutia vo veci samej, pričom argumenty v podanom odvolaní sú rovnaké, ako v jeho vyjadrení, ku ktorému sa matka písomne vyjadrila a dokonca predložila všetky otcom žiadané listiny, a to aj bez pokynu súdu, len na žiadosť otca. Otec nepredložil výpisy z účtu, ale len pohyby na účte, aby nebolo možné zistiť zostatky v jednotlivých mesiacoch.

5. K vyjadreniu matky a k vyjadreniu kolízneho opatrovníka k odvolaniu sa vyjadril otec. Zotrvál na podanom odvolaní a všetkých svojich vyjadreniach pred súdom prvej inštancie s tým, že odvolacie dôvody sú za daných okolností nepochybne dané. Napádaný rozsudok považuje za nezákonný a arbitrárny. Zopakoval všetky svoje tvrdenia z odvolania a vyjadrení.

5.1 Na základe §62 ods.1 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov; reálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca neumožňujú uhrádzať výživné v tak vysokej sume, ako určil okresný súd napádaným rozhodnutím. Opäť poukázal na svoj príjem a výdavky, ktoré opätovne rozpísal.

5.2 Nesúhlasil s návrhom matky na priznanie trov konania v odvolacom konaní, pretože otec využil len svoje právo odvolať sa. Neodďaľoval plnenie vyživovacej povinnosti, pretože rozsudku o výživnom sú vykonateľné ich doručením. Navrhol odvolaniu vyhovieť v celom rozsahu.

6. Kolízny opatrovník k vyjadreniu otca opätovne vyjadril súhlas s rozsudkom okresného súdu s tým, že svoj názor zmenil z dôvodu, že po veľmi dôkladnom dokazovaní na pojednávaní má za to, že nie je v schopnostiach matky maloletého Y. uhrádzať výdavky na maloletého, pokiaľ jej v tom práve zvýšeným výživným nepomôže otec maloletého.

6.1 Tvrdenie otca o osobnej asistentke maloletého S. Q. na vyučovaní je nesprávne; maloletý S. Q. G. nie je občanom s ťažkým zdravotným postihnutím, nebol nikdy posudzovaný na ÚPSVaR Revúca na oddelení peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností, kolízny opatrovník ani neeviduje na tomto oddelení žiadosť otca o poskytnutie či už preukazu ťažko zdravotne postihnutého alebo iných peňažných príspevkov na kompenzáciu dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia na maloletého S. Q.. Maloletý S. v edukačnom procese využíva pomoc asistenta učiteľa a keďže je integrovaný a má vypracovaný individuálny študijný plán, pomoc asistenta učiteľa využíva na hodine matematiky v rozsahu 5 hodín týždenne a na hodinách slovenského jazyka v rozsahu 5 hodín týždenne.

7. K vyjadreniu otca a kolízneho opatrovníka sa vyjadrila ešte matka; zotrvala na svojom vyjadrení k podanému odvolaniu, na ktoré odkázala. Nad rámec uvedeného zdôraznila, že sa opakovane aj počas konania na súde pokúšala s otcom dohodnúť, ním navrhované výživné, ktoré podľa jeho tvrdení zodpovedalo potrebám maloletého Y., bolo na úrovni 80,-Eur - 150,-Eur, čo je neprijateľné a otec to vie, konanie na súde vyvolal otec svojím nezaujmom o dieťa, ktorý pretrváva a nestretáva sa so synom v zmysle právoplatnej časti rozhodnutia súdu.

7.1 Otec neprispieval na výživu syna od ukončenia vzťahu s matkou sumou vyššou ako 80,- až 100,-Eur, neuhrádzal poisťku, ktorá suma postačuje len na lieky a hygienické potreby. Otec opakovane uvádza, že sú na Slovensku rodiny, ktoré si nemôžu dovoliť rehabilitáciu; tu zdôraznila, že nežiadala výživné na platenie výnimočných, ale na platenie bežných potrieb dieťaťa, pri zohľadnení okolnosti, že otec sa žiadnym spôsobom nepodieľal a nepodieľa, ani aktuálne, na osobnej starostlivosti o syna. Otec sa nezaujíma o aktuálny zdravotný stav syna, ani o to, či sa matke podarilo zariadiť všetky pomôcky, ktoré spomínala, nezaujíma sa, či syn pribral, či schudol, aká je manipulácia s ním, či jej netreba pomôcť a pod. Zaujíma sa len o seba a o svojho druhého syna, aj to len formálne, pretože S. Q. opakovane kontaktoval matku maloletého Y., aby sa vrátila, alebo aby si ho zobrala k sebe, že s otcom byť nechce a nerozumejú si.

8. Ďalšie vyjadrenia vo veci podané neboli.

9. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu §65 a §66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej v texte aj len „C.m.p.“) bez nariadenia pojednávania podľa §385 C.s.p. a odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu v zmysle §387 ods. 1, 2 C.s.p. vo výroku o výživnom a zročnom výživnom a v súvisiacom výroku o trovách konania, t.j. vo výroku II., III. a VI. potvrdil.

10. Podľa §387 ods. 1, 2 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Po preskúmaní obsahu spisu odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie otca maloletého dieťaťa nie je dôvodné. Krajský súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu, pretože tento vykonal v prejednávanej veci dostatočné dokazovanie, skutkový stav zistil úplne a správne a z tohto vyvodil aj správny právny záver. Rozhodnutie súdu bolo podložené náležitým preskúmaním rodinných a sociálnych pomerov účastníkov. Pri úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, ako aj pri úprave výživného, vychádzal z výsluchu účastníkov, rodičov, kolízneho opatrovníka a z listinných dokladov.

12. S poukazom na výsledky vykonaného dokazovania v prejednávanej veci odvolací súd považoval rozhodnutie okresného súdu v odvolaní napadnutých výrokov za správne. So všetkými skutočnosťami, uvádzanými v odvolaní proti výroku o určení výživného i zročného výživného sa náležitým a presvedčivým spôsobom vysporiadal už prvostupňový súd, ktorého rozhodnutie spĺňa všetky požiadavky na zákonné rozhodnutie; dôsledne sa zaoberal všetkými otázkami, ktoré boli rozhodujúce v prejednávanej veci, vrátane tých, na ktoré poukázal v odvolaní otec. Výživné určené okresným súdom je vzhľadom na ťažký zdravotný stav maloletého dieťaťa a jeho vek dostatočné, s prihliadnutím na skutočnosť, že otec sa s dieťaťom nestretáva pravidelne a tým matke so starostlivosťou o maloletého nepomáha.

12.1 Z obsahu spisu vyplýva, že maloletý Y. sa narodil v družskom pomere svojich rodičov, ktorí sa zoznámili v máji 2009, v ktorom čase sa otec staral o svojho syna zo skoršieho vzťahu, maloletého S. Q. G., narodeného v roku 2006. Účastníci konania začali spolu žiť v roku 2011 po rozvoде otca maloletého, matka sa starala aj o štvorročného S., pretože otec pracoval ako profesionálny vojak a o maloletého sa nemohol celodenne starať; S. mal už v tom čase diagnostikovanú poruchu vnímania ADHD. Účastníkom konania sa v roku 2012 narodili dvojčičky Y. a N., obaja s vážnymi zdravotnými problémami. Maloletý N. mal diagnostikovanú ťažkú mitochondriálnu poruchu, nevidel, stratil prehltnací reflex a od roku 2015 mal zavedenú PEG sondu do žalúdka, trpel epilepsiou, zápalom pažeráka a množstvom pridružených diagnóz. N. bol úplne ležiaci, neudržiaval si sám hlavku a vyžadoval 24-hodinovú starostlivosť, ktorú mu poskytovala matka až do jeho náhlej smrti dňa 18.03.2021. Maloletý Y. má v dôsledku popôrodného zakrvácania do mozgu diagnostikovanú detskú mozgovú obrnu a Westov syndróm (epilepsia s nepriaznivým priebehom, kedy epileptické záchvaty pretrvávajú napriek antiepileptickej liečbe a spôsobujú ireverzibilné poškodenie mozgu (rovnako ako jeho brat vyžadoval 24-hodinovú starostlivosť)). Po 4 rokoch od narodenia detí sa otec maloletých detí rozhodol skončiť svoj služobný pomer v armáde Slovenskej republiky a pracovať ako opatrovateľ v Rakúsku. Odchádzal na dvojtyždňové turnusy a počas jeho neprítomnosti sa o všetky tri maloleté deti starala matka sama. Počas neprítomnosti otca v domácnosti tento matku kontroloval, vytýkal jej prípadné nedostatky v študijných výsledkoch maloletého S., ktorého preferoval; na jeseň 2020 v dôsledku zhoršujúceho sa zdravotného stavu maloletého N. a neustálych útokov otca maloletých detí voči matke, ktorú ponižoval a urážal, jej aktivity a schopnosti nájsť pre deti peniaze hodnotil s dešpektom, sa matka dostala do vážnych psychických problémov a rozhodla sa opustiť spoločnú domácnosť. Po tomto otiec ukončil pracovný pomer v Rakúsku a vrátil sa na územie Slovenskej republiky, kde aj v súčasnosti pracuje ako brigádnik s minimálnym príjmom. Na výživu detí neprispieval, deti nenavštevoval a keď ich navštívil, tak za účelom kontroly bytu, v ktorom aktuálne žijú.

12.2 Otec u svojho zamestnávateľa v Slovenskej armáde dostával mesačný príjem cca 1.400,-Eur netto, z ktorého služobného pomeru profesionálneho vojaka mu plynuli ďalšie benefity, ako náhrada cestovného, stravné, ubytovanie vo výcvikovom stredisku; služobný pomer ukončil a stal sa poberateľom výsluhového dôchodku vo výške 560,-Eur. Po jeho nástupe do práce v zahraničí napriek poklesu príjmu odmietol pracovať na Slovensku a byť doma s deťmi.

12.3 Počas zamestnania otca v Rakúsku okrem príjmu poberal sociálne dávky vo výške 130,-Eur na maloletého Y., ako aj na N. v rovnakej výške a 190,-Eur na maloletého S., t.j. spolu 450,-Eur. Na maloletého S. poberá od jeho matky výživné vo výške 100,-Eur mesačne s tým, že táto poberá na syna v Nemecku, kde žije, titulom prídavkov na dieťa, ktoré zasiela otcovi, sumu 150,-Eur. Príjem otca v Rakúsku predstavoval 1.120,-Eur brutto, t.j. okolo 860,-Eur netto, pričom stravu, ubytovanie a cestu mal agentúrou preplatenú. Príjem otca počas jeho zamestnania v Rakúsku teda predstavoval sumu 1.870,-Eur.

12.4 Matka sa o ťažko postihnuté deti od ich narodenia osobne starala, z jej iniciatívy deti navštevovali odborné liečenia, rehabilitácie a liečenia. Matka bola na materskej dovolenke, neskôr na predĺženej rodičovskej dovolenke, jej príjem bol minimálny; aktuálne matka poberá 600,-Eur ako opatrovateľský príspevok na syna a prídavok na dieťa 27,-Eur, mesačne jej prispieva Nadačný fond Dobrý anjel cca 130,-Eur, poberá kompenzačný príspevok 55,-Eur na zabezpečenie starostlivosti o dieťa a cca 100,-Eur od otca. Spolu má k dispozícii 912,-Eur; jej náklady predstavujú 300,-Eur mesačne na zabezpečenie bývania ako náklady na plyn, vodu, elektrinu, smeti, daň z nehnuteľnosti, 60,-Eur na internet a televíziu v domácnosti, 20,-Eur na mobil, 50,-Eur na náklady nevyhnutné na školu a učebný proces, spolu s pomôckami a 200,-Eur strava, 100,-Eur mesačne oblečenie a hygienické potreby pre deti a matku, 90,-Eur na lieky, poplatky u lekára, vitamíny, ak dieťa nie je vážne choré, 50,-Eur plienky, 100,-Eur náklady pohonné hmoty, škola, lekár, rehabilitácie, pričom osobné motorové vozidlo patrilo deťom ako kompenzačná pomôcka, 250,-Eur rehabilitácie - ubytovanie a strava pre dve osoby, samotná rehabilitácia z dotácií, prípadne v Adeli ubytovanie a strava dvakrát ročne vo výške 1.400,-Eur, jednorazové výdavky ako vozík, polohovateľná posteľ, antidekubitný matrac a iné, spolu výdavky približne 1.220,-Eur

12.5 Maloletý Y. má 9 rokov, v súčasnosti je v základnej starostlivosti sebestačný, dokáže sa sám najesť, obliecť, s pomocou vykoná základnú hygienu, je plienkovaný, za pomoci bariel alebo chodítka, prípadne držiak sa za ruky prejde sám pár metrov; navštevuje Špeciálnu základnú školu v E., kde ho matka vozí a po štyroch hodinách ho zase odváža domov. K absolvovaniu základných schopností a zručností podstupuje množstvo rehabilitácií, cvičení, liečení, pobytov v nemocnici a odborných zariadeniach, kde ho matka sprevádza.

12.6 Jeden rehabilitačný pobyt v trvaní minimálne 14 dní v rehabilitačnom centre Adeli v Piešťanoch stojí 3.480,-Eur bez ubytovania a stravy, ktorý pobyt matka s maloletým absolvuje najmenej dvakrát ročne a následne s ním cvičí podľa pokynov doma. Matka vzhľadom na potrebu nevyhnutnej osobnej starostlivosti počas 24 hodín denne nemá možnosť zamestnať sa a finančné prostriedky na zabezpečenie nevyhnutných potrieb pre maloleté deti zabezpečuje formou rôznych nadácií, programov, vytváraním zbierok cestou 2% z daní.

13. Otec vo vyjadreniach pred súdom, v odvolaní aj vo vyjadrení k vyjadreniu matky v odvolacom konaní zdôrazňuje, že má ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči maloletému S. Q., ktorý mu je zverený do osobnej starostlivosti po rozvoде s jeho matkou, ktorá pracuje v Nemecku; poukazuje na jeho nepriaznivý zdravotný stav, keďže mu je diagnostikované ochorenie ADHD a vďaka tomuto nemá možnosť zamestnať sa tak, aby mohol dosahovať vyšší príjem.

14. Aj podľa názoru odvolacieho súdu v zhode so záverom súdu prvej inštancie, výška výživného má vyjadrovať nielen aktuálnu situáciu povinného rodiča, ale aj jeho celkové možnosti a schopnosti. Stabilný príjem otca predstavuje vojenský výsluhový dôchodok v aktuálnej výške 574,48 Eur mesačne, čo vyplýva z rozhodnutia Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia zo dňa 11.06.2021. Z tohto listinného dokladu je zrejme a z činnosti krajského súdu je známe, že výsluhový dôchodok sa každoročne valorizuje, t.j. zvyšuje (násobkom počtu rokov vojenskej služby krát suma priemerného starobného dôchodku ku 30.06. toho ktorého roku, viď čl. 70 spisu). Aj krajský súd je toho názoru, že už táto suma otcovi plne postačuje na pokrytie jeho zistených základných životných potrieb a výdavkov, ním prezentovaných spolu v sume cca 500,-Eur mesačne. Náklady na maloletého S. Q., ktoré s ním otec má, sú v podstate v plnom rozsahu uhradené z výživného od jeho matky (100,-Eur mesačne) a z prídavkov na dieťa, vyplácaných otcovi na Slovensku vo výške 25,50 Eur a z Nemecka vo výške 193,50 Eur. Na výživu maloletého S. Q. teda má otec k dispozícii sumu 319,-Eur, ktorá v plnom rozsahu postačuje na pokrytie jeho výdavkov, vrátane prípadných zvýšených výdavkov na jeho možné doučovanie, ktorého potreba je vyvolaná jeho zlým prospechom. Keďže dieťa je zverené otcovi a otec tvrdí, že zabezpečuje starostlivosť o neho takmer výlučne, aj krajský súd je toho názoru, že zlý prospech je zrejme možným dôsledkom úrovne a kvality starostlivosti otca o toto dieťa.

14.1 Okresný súd správne neakceptoval, že prostriedky z prídavku na dieťa, vyplácaného otcovi z Nemecka, tento považuje za kompenzáciu toho, že u svojho zamestnávateľa nepracuje na plný úväzok.

14.2 Tvrdenie otca, že nemôže pracovať na plný úväzok z dôvodu starostlivosti o maloletého S. Q. neobstojí, pretože zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že maloletý S. Q. navštevuje základnú školu, nikdy nebol posúdený ako občan s ťažkým zdravotným postihnutím a hoci využíva pri vyučovacom procese pomoc asistenta učiteľa, keďže je integrovaný a má vypracovaný individuálny študijný plán, pomoc asistenta učiteľa využíva na hodine matematiky v rozsahu 5 hodín týždenne a na hodinách slovenského jazyka v rozsahu 5 hodín týždenne, nie je potvrdené konštatovanie otca, že má osobného asistenta vzhľadom na jeho ťažké zdravotné postihnutie.

14.3 Z hľadiska celkových možností a schopností otca plniť si vyživovaciu povinnosť ku maloletému Y. je potrebné vziať do úvahy aj skutočnosť, ktorá vyplynula z vykonaného dokazovania, že otec pracoval v Rakúsku, túto prácu ukončil bez bližšieho vysvetlenia, pričom zamestnanie na Slovensku zabezpečené nemal; hoci mu nemožno vyčítať, že ukončil služobný pomer v ozbrojených silách Slovenskej republiky, nepochybne tým pripravil seba i rodinu o príjem, ktorý ako profesionálny vojak dosahoval, a to cca 1.400,- Eur mesačne. Preto okresný súd správne určil výživné pre maloletého Y. vo výške 550,-Eur mesačne, vychádzajúc z jeho potenciálneho príjmu, pretože ani takto určená výška výživného nezodpovedá reálnym nákladom maloletého Y. a je v podstate stále iba čiastočným príspevkom otca k ich uhrádzaniu. Nemožno neprihliadnuť na skutočnosť, že otec matke dieťaťa nielen s výkonom osobnej starostlivosti o dieťa, ale ani so zabezpečovaním všetkých potrebných záležitostí nijako nepomáha, a preto je potrebné, aby otec dieťaťa plnil vyšší podiel celkových nákladov maloletého dieťaťa.

15. Podľa Zákona o rodine platí, že prednostne si majú vyživovaciu povinnosť k deťom plniť ich rodičia a až v prípade, ak toho rodičia nie sú schopní, nastupuje vyživovacia povinnosť ostatných príbuzných. V tejto súvislosti krajský súd dopĺňa dôvody okresného súdu v tom, že pokiaľ si neplní vyživovaciu povinnosť rodič, sú povinní plniť vyživovaciu povinnosť starí rodičia, resp. príbuzní, a to aj na základe rozhodnutia súdu. Znamená to, že v prípade neplnenia si vyživovacej povinnosti otcom, je možné podať návrh na určenie výživného od starých rodičov.

15.1 V prejednávanom prípade je ale zrejmé, že otec je schopný platiť súdom určené výživné bez ohrozenia vlastnej výživy, či výživy ďalšieho maloletého dieťaťa, ktoré má zverené do osobnej starostlivosti s prihliadnutím na skutočnosť, že voči tomuto dieťaťu má vyživovaciu povinnosť aj jeho matka. Otcom navrhované výživné 150,-Eur či 250,-Eur mesačne je neprimerané vzhľadom na ťažký zdravotný stav maloletého Y., ktorý si vyžaduje osobitne vysoké výdavky na zdravotnú starostlivosť a v nadväznosti na to nemožnosť matky dosiahnuť vyšší príjem vlastnou prácou. Matka zabezpečuje dieťa nielen finančne, ale najmä v podobe naturálií, t.j. iným ako peňažným plnením. Nemožno preto požadovať od nej, aby zabezpečovala starostlivosť o maloletého Y. 24-hodín denne a zabezpečila ho aj finančne na rovnakej úrovni ako otec.

15.2 Otec tvrdí v odvolaní, že okresný súd ho sankcionuje likvidačným výživným za to, že nežije v spoločnej domácnosti s maloletým Y.. S odvolacou námietkou nemožno súhlasiť, pretože ide len o zákonný predpoklad, že ak sa druhý rodič nestará o dieťa osobne, je potrebné jeho nestarostlivosť vyvážiť finančne. Ako totiž vyplýva z obsahu spisu, otec nevyužíva možnosť styku a o maloletého sa nestará osobne, a to ani v rámci súdnej úpravy styku, preto nie je vytvorený priestor na zabezpečenie finančných prostriedkov na potrebnej úrovni matkou. Osobnú starostlivosť o maloleté dieťa je potrebné pri určovaní výšky výživného zohľadniť; zvýšenie finančného zabezpečenia maloletého dieťaťa prácou matky, resp. možnosťou zamestnať sa, reálne neprichádza do úvahy. V tejto súvislosti správne poukázal okresný súd na rozhodnutie o nepriznaní finančného príspevku na zakúpenie vozíka pre dieťa v hodnote 1.850,-Eur, čo zodpovedá viac ako 3-násobku týmto rozsudkom mesačne určenej vyživovacej povinnosti otca a hoci ide o jednorazový náklad, vzhľadom na fyzický rast dieťaťa je potrebné takýto invalidný vozík zakupovať priebežne opakovane. Výživné vo výške 550,-Eur však okresným súdom bolo určené nie vzhľadom na nepredvídané výdavky, ale vzhľadom na bežné mesačné nevyhnutné náklady na maloleté dieťa, ktoré je ťažko fyzicky postihnuté.

16. Krajský súd mal zato, že výživné vo výške 550,-Eur je vzhľadom na vek maloletého a najmä na jeho ťažké zdravotné postihnutie primeraným na zabezpečenie jeho základných životných potrieb. Skutočnosť, uvádzaná otcom v odvolaní nemohli zvrátiť záver súdu prvej inštancie o jeho určení, pretože išlo o tvrdenia, produkované už pred okresným súdom, ktorý sa s nimi riadne, jednoznačne, zrozumiteľne v dôvodoch svojho rozsudku vysporiadal a zodpovedal aj otázky, nastolené otcom v odvolaní.

16.1 Krajský súd sa s dôvodmi rozsudku okresného stotožňuje a v plnom rozsahu na ne odkazuje (§220 Cs.p.). Preto výrok súdu prvej inštancie o určení výživného, t.j. druhý výrok ako vecne a právne správny

v plnom rozsahu potvrdil. V nadväznosti na určenie výživného okresný súd správne rozhodol aj o určení zročného výživného za dobu od 15.10.2021, t.j. od podania návrhu matkou do konca mesiaca, v ktorom okresný súd rozhodol, t.j. mesiac január 2022, ktorá suma predstavuje 1.596,78 Eur, pričom otec je povinný túto sumu zaplatiť matke maloletého dieťaťa do 3 dní od doručenia rozsudku; túto skutočnosť otec osobitne v odvolaní nenamietal, nezdôvodňoval, preto krajský súd rozsudok okresného súdu aj v treťom výroku v zmysle §387 ods.1,2 C.s.p. potvrdil.

16.2 Nedôvodná je námietka otca, že okresný súd pochybil, keď nerozhodol o jeho návrhu na dokazovanie: ide o konanie podľa Civilného mimosporového poriadku, ktorý stanovuje špeciálnu úpravu vo vzťahu k dokazovaniu; súd je povinný zistiť skutočný stav veci, je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci. Postup podľa Civilného sporového poriadku pri dokazovaní v konaní podľa C.m.p. sa neuplatní.

17. Otec osobitne nenamietal výrok rozhodnutia okresného súdu o trovách konania; okresný súd rozhodol aj týmto výrokom správne; z obsahu spisu nevyplýva, že by účastníci požiadali o náhradu trov konania pred okresným súdom a keďže neboli zistené skutočnosti v zmysle §52 a §55 C.m.p., krajský súd aj tento výrok rozsudku okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

18. O trovách odvolacieho konania krajský súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, a to napriek tomu, že v poslednom vyjadrení matka požiadala o priznanie nároku na náhradu trov odvolacieho konania, ktoré odôvodnila tým, že otec bezdôvodne odvolaním odďaľuje povinnosť platiť výživné, ktorá skutočnosť nezodpovedá právnej úprave, ani rozhodnutiu okresného súdu, pretože rozsudky o výživnom vrátane výroku o trovách konania sú vykonateľné dňom doručenia (§44 C.m.p.). V zmysle §55 C.m.p. v mimosporových konaniach platí zásada, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil. Každý z účastníkov si teda sám znáša svoje trovy, ktoré v konaní platil. Civilný mimosporový poriadok pripúšťa výnimky, jednou z nich je ustanovenie §53, ktorý pripúšťa v ňom uvedených konaniach rozhodnutie o náhrade trov konania na základe zásady úspechu v konaní. Výnimku zo zásady uvedenej v §52 predstavuje ustanovenie §55 C.m.p., ktorý oprávňuje súd priznať náhradu trov konania aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Zákon nekonkretizuje, komu môže súd podľa tohto ustanovenia náhradu trov konania priznať; materiálny korektív spravodlivého požadovania náhrady trov konania môže súd použiť vo všetkých typoch mimosporových konaní; pre aplikáciu ustanovenia §55 C.m.p. nie je nevyhnutným predpokladom úspech v konaní.

18.1 V prejednávanej veci súd okolnosti umožňujúce priznať náhradu trov konania jednej zo strán, v danom prípade matke, ktorá si uplatnila nárok na náhradu trov konania, nezistil, preto rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods. 2, druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

a) ktorému súdu je určené,

b) kto ho robí,

c) ktorej veci sa týka,

d) čo sa ním sleduje a

e) podpis.

(§ 127 ods. 1 C.s.p.)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho

odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.), a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).